

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ EDMOND JALOUX

ΤΟ ΚΛΑΔΙ ΤΗΣ ΠΑΣΧΑΛΙΑΣ

Λωράν ντ' Άσσάς κάθισε σ' ένα πάγκο, μέσ' στο σκοτάδι και κύταξε τη νύχτα. Ήταν θερμή, φωτεινή, γεμάτη άστέρια. Τό μισοφέγγαρο ξεχώριζε ανάμεσα από τ' άδεντρα. Μιά γλυκειά μυρωδιά ανέβαινε από τ' αλουούδια, μία μυρωδιά τρυφερό κι' ερωτική.

Έξαφνα, ο Λωράν άνασκήρτησε, άκούγοντας βήματα στην άμμο του μονοπατιού. Ήταν τάχα ή γυναίκα του; Άναρωτήθηκε άν μπορούσε να φύγει χωρίς εκείνη να τον δει, γιατί, αυτή την στιγμή, ήθελε να μείνει μόνος.

Μά, άντι της γυναίκας του, ειπε να παρουσιάζεται ή Φραγκίσκη, ή κουριάδα του. Προχωρούσε με τό ύπεροχο βήμα της σαν θεά άνάλαφρη και μεγαλοπρεπής. Τά μαύρα της μαλλιά σχημάτιζαν ένα κροστέ στο μέτωπό της και τ' ασηπρά μάτια της κύτταζαν κατ' ευθείαν μπροστά της.

Είπε τον Λωράν και χωρίς να προφέρει λέξι, κάθισε δίπλα του. Έκείνος τότε έπιασε τό χέρι της, χωρίς αυτή να τό τραβήξει. Και της ειπε με γλυκειά φωνή :

— Είμαι ευχαριστημένος που σάς βλέπω, κατ' άρχήν, Φραγκίσκη, πρό του γάμου σας. Άβουρ οέν θα είσαστε δική μας πειά κι' έλπίστε, στο όποιο ζητε δυο χρόνια τώρα θά έτε άδειο χωρίς έσάς. Μά τί σημασία έχει για σας ή θλιψή ή δική μας; Έσείς είστε ευτυχισμένη.

Ένα ρίγος διέτρεξε τό ώρατό σώμα της νέας γυναίκας, ή όποια άπάντησε :

— Ναί, Λωράν, είμαι ευτυχισμένη, γιατί φεύγω.

— Είσαστε λοιπόν άσχημα έδώ;

— Όχι, Λωράν, δέν είμουν άσχημα, μά θά είμαι καλύτερα μακριά σας.

— Ό! Φραγκίσκη! Μήπως σάς έλύπησα ποτέ χωρίς να τό θέλω;

— Μά κάνετε να νιώσω τη μεγαλύτερη χαρά και τη πικρότερη λύπη συγχρόνως... Λωράν, Λωράν!. Πόσο αγαπάτε τη γυναίκα σας...

— Ναί, την αγαπώ με μία άγάπη γαλήνια και σίγουρη. Μά τί σημαίνουν έλ' αύτα;

— Την αγαπάτε τόσο, ψιθύρισε ή Φραγκίσκη, ώστε ποτέ δέν με κυττάτε! Ποτέ δέν είπατε στον έαυτόν σας πως είμαι ώραία! Ποτέ δέν σκεφτήκατε ότι μπορούσα να υποφέρω για σας!..

Ο Λωράν ντ' Άσσάς ειχεγίνε κατάχλωμο και τ' άχέρια του έτρεμαν.

— Φραγκίσκη! ψιθύρισε. Σωί πάστε! Όέν θέλω, δέν πρέπει να σας καταλάβω.

— Δέν έχει σημασία... Άβριο άλλως τε δέν θά είμαι πειά έδώ... Παντρεύομαι τον Μαρσέλ Κόστ, έπειδή μένει μονίμως στη Βομβάρ των Ίνδιων και γιατί έτσι θά πάψω να ζω πειά κοντά σας... Θα φύγω για την έξορία μου, μ' άπειλίπισία μά και με χαρά... Έκει κάτω, στις φλογισμένες Ίνδλες θά μπορώ να υποφέρω μ' έλη μου την άνεση, χωρίς να είμαι υποχρεωμένη να κρόβω τον πόνο μου.

Ο Λωράν σηκώθηκε και με φωνή πνιγμένη ειπε :

— Δέν πιστεύω να έβλεπε να πητε πως έξ αίτίας μου δεχτήκατε να κάνετε αυτό τον άνόητο γάμο;

Με τη θερμή μιας μάρτυρος ή Φραγκίσκη φώναξε :

— Σας άφησα να φαντασθήτε ότι παντρεύομαι από έρωτά και σεις τό πιστεύατε... Ναί, ναί, Λωράν, έξ αίτίας σου παντρεύομαι τον Μαρσέλ!. Έξ αίτίας σας φύγω... Υπέφερα πολύ έδώ... [ως να έθεραπευ-

θώ εκεί κάτω!..

— Είσαι τρελλή, Φραγκίσκη! Έγώ δέν έκανα τίποτε για να τραβήξω την άγ...

Δέν τόλμησε όμως ν' άποτελειώσει τη λέξι του. Η ήμισοέληνος κατέβαινε πίσω άπ' τ' άδεντρα και μέσα στη σκιά του που μεγάλωνε, ο Λωράν ντ' Άσσάς, έβλεπε να λυγίζει άπάνω στον πέτρινο πάγκο, τό ύπεροχο κορμί της νέας, ή όποια ταπεινωταν άν έτσι μπροστά του.

Η Φραγκίσκη σηκώσε τό κεφάλι της και άπάντησε :

— Ά! Όχι, ποτέ, ποτέ!. Άπεναντίας έσως, ή άδιαφορία σας μ' έκανε τρελλή για σας. Δείχνατε πάντοτε τόσο λίγο ένδιαφέρον για μένα!..

Ο Λωράν έσκυψε προς τη νέα, ή όποια έκλαιγε τώρα σιγανά, έχοντας κρυμμένο τό κεφάλι της μέσα στα χέρια της.

— Φραγκίσκη, της ειπε στ' αύτί, Σας έδιναν πάντα μία ψεύτικη άδιαφορία, γιατί έννοιωθα πως τό ένδιαφέρον μου για σας ήταν άπέραντο. Δέν έβδατε και σεις ότι πάλαιμα με δλες μου τις δυνάμεις για να έμπούσω τό γάμο σας, ότι δέν ήμουν ευτυχισμένος παρά μόνο κοντά σας; ότι είσαστε άπαραίτητη στη ζωή μου! Και φοβούμαι τώρα, φοβούμαι γιατί στο έξής θά μείνω μόνος μου, μόνος χωρίς έσάς! Τι θά κάνω όταν δέν θά είστε πειά έδω!

Είπνε μπρός στα πόδια της, προσπαθώντας να παραμερίση τ' άχέρια της νέας που τά έσφιγγε σπασμωδικά έπάνω στο πρόσωπό της.

— Λωράν, σάς έξορκίζω, σηκωθήτε. Προσέχετε, ή πόρτα του σπιτιού είν' άνοιχτή! Είν' άλλήματα λοιπόν ότι μ' αγαπάτε; Ά! Άν μπορούσα να σας πιστέψω, θά έπειρανα μαζί μου μακριά από την άνάμνηση τουλάχιστον... Τό να έξέρω ότι με σκεφτόσαστε με τρυφερότητα, με έρωτα, μου φτάνει για να γεμίση τη φτωχή μου ζωή μου στην έξορία...

— Εδώσλαχνίσου με, Φραγκίσκη!

— Λωράν, Λωράν!. Άν που έλεγες τώρα : «Ματαίωσε τό γάμο σου κι' έλα μαζί μου», θά τά παρατούσα όλα χωρίς θλίψη... Πές μου το! Πές του αυτό!

— Μή με βάζεις σε πειρασμό, Φραγκίσκη!. Συλλογίσου την άδελφή σου, τη γυναίκα μου!..

Η Φραγκίσκη έβγαλε ένα στεναγμό και ειπε :

— Βλέπετε λοιπόν ότι δέν μ' αγαπάτε όπως αγαπώ; Οι άνδρες δέν έξέρουν ν' αγαπούν... Μά έγώ θά τά θυσιάσα όλα στον κόσμο για σας... Δυστυχώς δέν έχω τίποτε να σας θυ-

σιάσω, έκτός από ένα φτωχό μνηστήρα που δέν τον λογαριάζω καθόλου.

Έκείνη τη στιγμή μία κόυνη νευριασμένη άκούστηκε άπ' τό σπίτι :

— Λωράν, που είσαι;

— Άς χωρήσουμε, Φραγκίσκη, ψιθύρισε ο Λωράν. Μά φωνάζει ή Μαργαρίτα, ή γυναίκα μου.

Η νέα έσπασε ένα άνθισμένο κλαδί πασχαλίας, φίλησε τ' αλουούδια του και τό πέταξε στο Λωράν, λέγοντας :

— Χαίρε, Λωράν, χαίρε! Θυμήσου ότι κανείς στον κόσμο δέν σ' άγάπησε ούτε θά σ' αγαπήση όσο έγώ.

Κ' έφυγε με τ' άμάτια της πλημμυρισμένα στα δάκρυα.

Ο Λωράν έπήρε τό κλαδί και τό φίλησε.

Ποτέ πειά από τότε ο Λωράν δέν ξαναείδε μόνι της τη Φραγκίσκη. Κάθε τόσο ή νέα γυναίκα έρχοταν για ένα δυο μήνες στη Γαλλία με τον άνδρα της κι' έπειτα ξαναγύριζαν στις Ίνδλες.

Τά χρόνια έντωμεταξύ περνούσαν άργά και βαρεία για τό Λωράν. Η άχτία του ήλιου που ειχε φωτίσει τη ζωή του, ειχε σβύσει... Πόσο ή γυναίκα του του φανόταν τώρα άσχημη, άνήτη, κοινή! Η ζήστη των Ίνδιων κι' ή φροντίδες ειχαν καταβάλει

Χαίρε, Λωράν!, Χαίρε!..

(Η συνέχεια εις την σελ. 2027)

ΤΟ ΚΛΑΔΙ ΤΗΣ ΠΑΣΧΑΛΙΑΣ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 2026)

και την Φραγκίσκη. Ή τελευταία της φωτογραφία την έδειχνε άδυνατισμένη και μαραμμένη. Και ο Λωράν, βλέποντάς την, σκεφτόταν την υπέροχη νέα που είχε αγαπήσει άλλοτε... Θά είχε μεταβληθῆ τόχα σ' αὐτό τὸ σκιάχτρο ἂν εἶχε κολληθεῖ τότε νὰ τὴν κάνη δική του ;

Συχνά, ὁ Μωράν ἄνοιγε ἕνα μεγάλο κουτί και κύτταζε ἕνα σπασμένο κλαδί πασχαλιάς πὸ φλόγαε μέσα σ' αὐτό... Μιά μέρα ἡ γυναίκα του τὸν βρήκε ξαφνικά τὴν ὥρα πὸ ἄνοιγε τὸ κουτί και κύτταζε ἑκατακτικός τὸ περιεχόμενό του... — Θά ἦθελα νὰ μάθω, τοῦ εἶπε τί σοῦ θυμίζει αὐτό ;

Ὁ Μωράν κύτταζε τὴ γυναίκα του, μὲ τὸ πάχος τῆς και μὲ τὴν ἔκφραση τῆς πὸ τὴν ἔδειχνε εὐχαριστημένη ἀπὸ τὸν ἑαυτοῦ τῆς.

Ποῦ εἶχαν λοιπὸν καταλήξει τὰ ὄνειρά του, τὰ ἰδανικά του ;... Σ' αὐτὴ τὴ νοικοκυρά !

Ἀνάσανε βαθεῖα τις εὐωδίες τῶν ἀνθισμένων πασχαλιῶν, πούμπαιναν ἀπ' τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο. Κι' αὐτὴ ἡ εὐωδία τοῦ ξανάφερε στὴ μνήμη του γλυκεῖες τρελλές ἀναμνήσεις...

Προσπαθοῦσε ν' ἀναπαράσῃ τὴ Φραγκίσκη, ἔτσι ὅπως ἦταν ἄλλοτε...

— Αὐτὸ τὸ κλαδί, ἀποκρίθηκε στὴ γυναίκα του, ἦταν ἄλλοτε ζωντανό, μοσκοβολημένο, γεμάτο λουλούδια... Καί νὰ πὸ κατάντησε !

— Τί σοῦ θυμίζει ; ἐπέμεινε ἐκείνη. — Τὴν πιὸ τίμια πράξι τῆς ζωῆς μου, μιὰ πράξι γυναικὰ κ' εὐγενική.

Καί ρίχνοντας ἕνα βλέμμα μίσους στὴ γυναίκα του, ἐπρόσθεσε :

— Μιὰ πράξι γυναικὰ, γιὰ τὴν ὁπία μεναοῦ ὡστόσο κα-θημερινῶς !

EDMOND JALOUX

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 2050)

ὁποία ἐξαρτᾶται ἡ εὐτυχία μας.

— Τότε πρέπει νὰ τῆς γράψετε.

— Ἀκριβῶς Μά μιὰ ἐπιστολὴ τέτοια θά εἶνε ἱστορική γιὰ τὴ ζωὴ μας... Θά μείνῃ στὰ ἀρχεῖα τῆς οἰκογενείας... Γι' αὐτὸ θά ἦθελα νὰ εἶνε μιὰ ἐπιστολὴ μὲ ὕψος, γραμμένη σὲ ὄρατα πρῶτα, σωστὸ μικρὸ ἀριστοῦργημα... Χωρὶς ἀσυναξίες κ' ἀνορθογραφίες...

Κι' ὁ Μπριωμόν ἐπρόσθεσε γελώντας :

— Μά, ἄλλοιμονο ! δὲν θεωρῶ τὸν ἑαυτοῦ μου καθόλου ἱκανὸ γιὰ νὰ γράψω αὐτὸ τὸ ἀριστοῦργημα.

Ὁ Ντελόρμ ἔσκασε στὰ γέλια. Κι' ὁ νέος, παίρνοντας θάρρος, φώναξε κατειθουσιασμένος :

— Θέλετε νὰ τὴ γράψετε σεῖς ; ὦ ! τί εὐτυχία !... Γράψετε... γράψετε ἀμέσως...

— Ὁ Ζοζὲφ Ντελόρμ, γελώντας πάντα μὲ τὴν παράδοξη αὐτὴ ἀντιστροφή τῶν ρόλων, ἀρχισε νὰ γράφῃ τὴν ἐρωτικὴ ἐπιστολὴ μὲ τὸ καλύτερο ὕψος του, μὲ τὸ καλύτερο γράψι-μὸ του...

Ἐίχε γίνει ὁ ἰδιαίτερος γραμματεὺς... τοῦ γραμματεῶς του !

Κι' ἔγραφε... ἔγραφε...

*Ἀγάπη μου !

Τί εὐτυχία !... Τὸ ὄνειρό μας ἐπιγὼ σάρα και ὁστά. Αὐτὴ τὴ στιγμή πὸ σοῦ γράφω εἶμαι και ἰδιαίτερος γραμματεὺς τὸν...

Ὁ Μπριωμόν τὸν παρκα-λοῦβοῦσε μ' ἕνα ὕψος θριάμ-βου, κουνώντας κάθε τόσο τὸ κεφάλι του σὸν νόταγε :

— «Μπράβο !... Ὠραῖα !...

Ἔξοχα !... Καλὰ τὰ γράφεις !... Γράφε... Γράφε...

Κι' ὁ Ντελόρμ ἔγραφε... ἔ-γραφε...

CHARLES FOLEY

ΤΟ ΖΩΝΤΑΝΟ ΔΕΜΑΤΙ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 2045)

ρὸς και ξανθὸ κεφαλάκι τῆς κ. Μπελζεβίλ, πὸ ἔξαφριζε μὲσ' ἀπὸ τὰ στήνα.

Ἡ κ. ντὲ Μπελζεβίλ, πὸ ἦταν γυναίκα πεπειραμένη, εἶδε σ' αὐτὰ τὰ μάτια—πὸ ἦσαν πολὺ ὄρατα γιὰ μάτια χωρικοῦ—πὸς θά ἦταν ἄδύνατον νὰ τοῦ ἐπιβάλῃ τὴ θέλησί τῆς...

— Μοναχά, ἐξακολούθησε ἐκείνος, εἶμαι ἄνθρωπος πὸ δέχομαι μιὰ καλὴ συμβουλή. Ἐξίσταζε πρὸ ὀλίγου τί ν' ἀποφασίσω... Ἔσεῖς θά μὲ βγάσετε τώρα ἀπὸ τὴ δύσκολη θέσι μου. Λοιπὸν, τί λέτε και σεῖς ; Πρέπει νὰ πάω τὸ δεματί στὸν κ. ντὲ Μπελζεβίλ ἢ νὰ τὸ κρατήσω ;... Λοιπὸν, πῶστε μου, τί μὲ συμβουλεύετε ; Νὰ τὸ κρατήσω ;

— Ἄλλοιμονο ! ἀναστῆναξε ἡ νέα γυναίκα. Ἀφοῦ εἶστε τόσο ἀδυσώπητος, ἀφοῦ κιμιὰ πόσους και, καμιά ἰκεσία δὲν μπορεῖ νὰ σὰς συγκινήσῃ... τότε... τότε...

Ἄχ, ἦσαν πολὺ ὄρατα, ἀλήθεια, αὐτὰ τὰ μάτια τοῦ χωρικοῦ, τὰ ὁποῖα τὴν κύτταζαν μὲ μιὰ φλόγα πὸς μεγάλωνε ὀλίγον...

—... Σὰς συμβουλεύω... ἔξακολούθησε ἡ κ. ντὲ Μπελζεβίλ.

Και τὰ δόντια του ἦσαν κατόλεια μὲσ' στὸ ἔρσοειδ και νεανι-κὸ στόμα του.

—...Σὰς συμβουλεύω...

— Νὰ πάω τὸ δεματί στὸν πύργο ;... ρώτησε χαμογελῶ ντα ἐκείνος.

— ὦ, ὄχι ! Ὅχι στὸν πύργο ! φώναξε ἐκείνη, κρῖνοντας γρή-γορα-γρήγορα τὸ κατακόκκινο μουτράκι τῆς μέσα στὸ χρυσοῦ δεματί... Στὴν καλύτερα σου καλύτερα...

Κι' ἀναστῆναξε παθητικά.

CATULLE MENDES

Ο ΣΚΛΑΒΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 2032)

δὺ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ φορᾶ τὸ φράκο του και νὰ πη-γαλῆ στὶς δεξιώσεις. Φοβῆταν μήπως ἡ κακογλωσσία τοῦ σκοτώσῃ κ' αὐτὴ τὴν ἐπαγγελματικὴ του ἱκανότητα, ὅπως τοῦ σκότωσε και τὸν ἔρωτά του. Ἦταν σκλάβος ὄλων αὐτῶν τῶν γυναικῶν πὸς τ' ἄγαποῦσαν και πνίγονταν στὴν ἀγκα-λιά τους γιὰ τὴ καταλάβεινε ὅτι κατὰ βῆθος τῆς περιφρονοῦ σε. Ὁ Τζιάνκομο Λορένα εἶχε τιμωρηθῆ γιὰ τὴ εἶχε παίζει μὲ τὸν ἔρωτα και δὲν γλύτωσε ἀπὸ τὸ μαρτύριο παρὰ μόνον τὸ βράδυ πὸς παντρεύθηκε τὴ γρηα μαρκησία πὸς δὲν εἶχε τὴ δύναμη, λόγῳ τῆς ἡλικίας τῆς, οὔτε νὰ τὸν ζηλέψῃ.

ARMANDO KOURTISIO

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ἡ καλλονὴ κ' ἡ ἀσχημία ἐξαφανίζονται ἐξ Ἰσου μὲ τις ρυτίδες τοῦ γήρατος : Ἡ καλλονὴ χάνεται κ' ἀσχημία κρῖβεται !

Ἐποδέχεται κανεὶς ἕναν ἄνθρωπο σύμφωνα μὲ τὰ ρου-χα πὸς φορᾶ και τὸν ἀπο-χαριετὰ σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦ-μα πὸς εἶδειξε.

Φ ν ε λ ὸ ν

Εἶμαι οἰκόνμος, ἀλλὰ δὲν μὸ ἀρέσουν οἱ στερήσεις.

Κ α π ὸ ς

Μὴ δένεις ποτὲ τὴν καρδιά σου σὲ πράγματα περατικά.

Σ α α ὸ ἦ

Ἡ χάρις εἶνε γιὰ τὸ σῶ-μα, ὅτι εἶνε ἡ καλαισθησία γιὰ τὸ πνεῦμα.

Λ ἄ Ρ ο σ φ ο υ κ ὼ

•ΜΠΟΥΚΕΤΟ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ•
ΕΒΔΟΜΗΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ : Ὁδὸς ΛΕΚΑ 7 (Τηλέφ. 21 - 419)

Διευθυντής : ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

*Ὅροι συνδρομῶν «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

Ἐσοδαρικὸ δι' ἕν ἔτος Δρχ. 200 ἢ Ἐσοδαρικὸ Δολλᾶρια 6

Ἐξάμηνη » 100 ἢ Ἄμηνε » 7

και δι' ὅλην τὴν Ἀφρική και Βαλκάνικα Κοινὰ ἔτησια συνδρομὴ ὁλίγια 30
Αἱ ἐπιστολαὶ και τὰ χρηματικά ἐμβόλαια δὲν ν' ἀπευθύνονται πρὸς τὸν
ἰδιοκτήτην τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ, Λέκα 7
Τιμὴ ἑκάστου φύλλου Δρχ. 4

Γενικὸς ἀντιπρόσωπος «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

Ἐν Ἀμερικῇ, διὰ τὴν ἔγγραφὴν συνδρομητικῶν και διὰ τὴν
κατὰ φύλλον πώλησιν ἡ Ἐταιρεία New York News Agency
General P.O.Box 497 New York City, ἐκπροσωποῦμένη παρὰ
τοῦ κ. Κ. Καλαφατοῦλου